

Сч
8805(1)

ЛЮБОСЛОВІВ

ИЛИ

ПЕРІОДИЧЕБНО

ПОВЕБМЪБМЧНО

СНИСАНІВ.

ТОМ. 1.

ДЕКЕМВРІЙ 1844

ЧИСЛО 9.

Испытайте писанія, въ нихъ же ко обращете
животъ вѣчный, и сокровище неизчерпаемое.

СМУРНА.

Въ Түпографіи Я. Даміанова.

1844.

СР. НАР. СЪБРАНА Д-Т
БИБЛИОТЕКА
РУСЬ

ОКРЕСТНОСТИ
ИЗМЕРЕНИЯ
14634/58

ЛЮБОГОЛОВІЄ

или

ПОВЕЩАНІЮ СПИСАНІЮ.

ДВРЪМВРІИ, 1844.

[ЧИСЛО 9.]

МЕСЯЦЪ ДВРЪМВРІИ.

Месецъ Декемвріа беше десатый и най послѣдній на Являнійско-то и на старо-то Римско мѣсяцословіе; и ставаше некогашиъ отъ дваесеть и деветъ, а некогашиъ отъ тріесеть дена, до гдѣто Юлїевови-те совершенни исправленїа опредѣлиха мѣ дни-те тридесать и единъ. Во время самодержца Коммода промени си име-то и наречесе Ямазоншй; но, като умре Коммодъ прїа пакъ перво-то си има, кое-то происхожда отъ Децемъ, десать, Тоа месецъ празанѣваха Римляне-те въ праздникъ Кроновъ, и бѣха го подарили на Бстїа, богина на чистота-та.

Живоописатели-те описѣватъ тоа месецъ и изображаватъ го мѣжъ сморченъ отъ стѣдъ и сгърченъ, и че на всѣ се старае да си разгрѣе на огнь-атъ помръзнатъ-те мѣ прѣсты, слава-та си има покръта сосъ завивки, а снага-та си облечена въ кожѣсъ; близъ при него стои коза, ко-то значи, че въ зимно-то слонцестоанїе Флава слънце-то въ знакъ, называемый Вгокеръ.

ВЪЛИЧАШЕВЪ ДОБРО.

Познахъ и придобътоуи и ползы на тоа животъ, и най чѣствителни наслажденїа, кои-то происхождатъ отъ умна сила; и сосъ сичкї-й опытъ, колкѣто придобъхъ въ разстоанїе повече отъ шеесеть години, увѣривамъ въ, че големо добро є здравїе, — големо добро самоволство и удоволство съ честь придобїенно, — и големо добро є благосклонни, милостиви, вѣрни, и любезни прїатели и родницы; но най големо добро, и най големо преимѣщество помеждъ чловѣцъ-те є: да є чловѣкъъ воистиннѣ Хрїстіанинъ, сирѣчь да има совершеннѣ Хрїстіански-те добродѣтели.

22

НАСТАВЛЕНІВ ПОЛЪЗНАГѢ ПРОЧТѢНІА

Сосъ прочитанѣ-то пробѣваме и научѣваме колкѣто мѣжїе мѣдри и просвѣщенни съ прилѣжанїе описаха и раздадоха въ сичкї-а свѣтъ, или испроводиха въ послѣдшны-те народы, многоцѣнны и преизрядны вещи (неща) и тайни сокровища; че безъ прочитанѣ не щѣме да познаеме на дрѣги-те и прежни хора изнамѣренїа-та хѣдожественни, и умове искѣсны, и щѣме да останеме въ прости-те ни и самовидни знаанѣта, колкѣто сосъ нашето ни многотрѣдно и прилѣжно (радливо) смотренїе и пригледѣванѣ придобъхъме мали нѣкои и темни знаанѣта. Но сосъ прочтенїе книжно намерѣваме сокровища (иманѣ-та) многоцѣнни отъ нови понатїа и смысли, наставляваемесе да откѣгѣваме отъ кои-то ны прелъщаватъ, и научѣваемесе совершеннѣ и безгрѣшнѣ основа, кое-то первѣ погрѣшеннѣ бѣхъме познали. Добри и животополезни писатели полагагъ и трѣдъ големъ и время много за да предпоставатъ и покажатъ сичко нещѣ щѣто се научиха отъ дрѣгигѣ, или го изобрѣтоха и измыслиха отъ само себеси, и подарѣватъ ни свѣтли и изракотенни сочиненни списанїа и наставленїа за неща, кои-то нито время, нито средство можеме да имаме да опытаме нїе сами отъ себе.

Но опыт-о и истраѣванѣ-то на тїа многоцѣнни и потаенни сокровища списани, за да не стане на всѣй на празно, трѣбѣва читатели-те да иматъ нѣкое порадно наставленїе; а това порадно наставленїе и побѣненїе описѣваме сосъ слѣдователни-те правила (канонъ).

а. Понеже первоопытнї-те и прости хора не знаатъ кои са по полѣзни и по предпочтенни писатели, трѣбѣва да се совѣтѣватъ

состъ искренны-те и учены мъже и пріатели, кои-то ще имъ покажатъ кои са писатели по предпочтени и полѣзни, и тогава нече да ги оставатъ да си гьбатъ време-то въ прочитаніе-то на непотребны-те, или малопочтены-те писатели.

в. Не е добро и полѣзно да прочиташи твърде бърже, нито многъ листове на списание-то въ мало време, безъ да опитъвашъ и истъждъвашъ на дългоко раздм-атъ и познаваніе-то на основа що четшишъ, и така да се ползъвашъ отъ него, каквото треба, и да вкорениши въ ум-атъ си основа што си прочелъ, а мѣра за прочитаніе секій може да има умна-та си сила, сирѣчь до гдѣто го слъшъ та; и примѣръ на това най-способный прилича да е желѣдок-о (стомахо начеловѣка), въ кой-то, оніа што раздмнъ и чиннъ, като падатъ, влагатъ и падатъ толкъва паденіе колкото може да смеле леснъ воденица-та имъ, желѣдок-о сирѣчь, тѣа безмѣрнъ не падатъ.

г. Полѣзны-те и достословны книги треба да се прочитатъ чество. Первый пѣтъ може читатель-о да прочети книга полѣзна повърхностнъ, сирѣчь съ таковъ способъ, што да совземе за писано-то общо нѣкое понатіе, то естъ да познае вкратцѣ за каква е причина това списаніе; вторый пѣтъ треба да а прочети съ невързаніе и съгъ вниманіе (спазенѣдокро); предисловіа, и чужди реченіа не треба да прѣхожда и да ги немари, за да се увѣри и познае расположе-ніе-то и намѣреніе-то на писатель-атъ.

д. Ако да съдържава книга-та и приключававъ учено вещество, сирѣчь книга-та е за нѣколъ хѣдожественна надка, треба на секо умственно предложение, и на секо реченіе да се позапрешъ малко до гдѣто да се увѣриши совершеннъ въ основа што казва; и като се слъчи нешо, кое-то не можешъ да раздмѣнешъ като го пригледна добрѣ и съ вниманіе (добро пазеніе), зазначи го (запишиши го) и остави за дълго време да го посмотриши и пригледашъ; защото многъ пѣти раздм-о се намира на человѣка некогашъ по силенъ, и основа што сега не познава, може леснъ да познае и раздмѣе на дългъ часъ; но като намериши секога, тѣа сѣща неудобность и не можешъ да развернешъ що значи, треба да привѣгнеши съгъ искренность кодъ дългого за помощь, и да го приканниши да ти истъкъдъва основа и каже

што не можешъ да познаешъ, и да се не стъдиши или бездмнъ да се срамъвашъ, за што питаши дълго; напротивъ най-паче, да ссрамъватъ треба тѣа, кои-то совсемъ що имъ е възможно да пріиматъ помощь отъ дългого, предпочитатъ обаче да се намѣрватъ въ незнааніе и непознаніе за надмѣнна-та имъ и горделива склонность.

е. Весма е полѣзно да преписъва нѣкой содержаніе на по достословны-те въ книга-та раздмъ; защото съгъ това средство ставатъ чисти и свѣтли понатіа-та и мысль-та на читатель-атъ, сирѣчь вкореняватъ се въ раздм-атъ основателнъ, и основа што не раздмѣе совершеннъ отъ само-то просто прочитаніе, може да научи и това точнъ, като се старае и подвизавае да го препише.

с. Да прочиташи писатели-те безпристрастнъ, сирѣчь да немашъ любовь, или вражда на нишъ, и да ги не сѣдиши, нито да ги осѣждавашъ, като не намериши съ големо вниманіе пристойны за осѣженіе причины.

з. Променяваніе на внимателни-те прочитаніа потребно е. Като прочети человѣкъ нѣкой тщателнъ и высокодмнъ книги, и като мѣ стане отъ нишъ досадно, пристойно е да остави нишъ, и да прочита книги легкопонатны и радостны, за да освобожда ум-атъ си отъ внимателна-та тѣгость, и да го остави свокоденъ, што да пріима па склонность да послѣдъва па тщателно и внимателно прочитаніе, кое-то е и по предпочтено за полза-та мѣ.

— Люболюбивый Къма.

ЗЕМЛЕДЕЛІИЕ.

(Слѣдованіе на 120-та стран.)

Дълго пакъ сѣланіе-та може да се сѣатъ по чество: и п., къчица-та, ако и да изнемошаватъ земля-та, праватъ обаче добръ плодъ, сирѣчь раждатъ докрѣ и като се сѣатъ едно по дълго на многъ години; стига самъ да се гной земля-та. Бов-о и коренѣ-те на брѣвка-та (гѣла, или хѣдчатъ) можатъ така да се раждатъ многъ, като се сѣатъ по на честы години.

Вижда се най-повече че и земны-те тѣзъли така успѣватъ, като се сѣатъ на едно сѣшо мѣсто едно слѣдъ дълго во многъ години, стига самъ да се угноява земля-та.

Но житни-те сѣланіа треба да се сѣатъ послѣ, като прѣидатъ неколкъ години,

междѣ въ кои-то години дръги сѣбанѣта може да се сѣятъ, каквото ще кажеме по долѣ, а ако се сѣятъ ката година, не можатъ да дадатъ плода, като е секога жито.

Нѣкой сѣбанѣта праватъ повече рожба, като се сѣятъ послѣ по това или онова сѣма; на примѣръ, трилистник-о и ков-о придрготовдватъ знаменити и важни земла-та за жито, когато ичимик-о и ржъ-та раждатсе повече, като се сѣятъ послѣ земны-те пѣзлаки.

Трилистник-о е по добро отъ сички-те сѣбанѣ-та въ непрестанносѣбаніе-то, понеже удобрава земля-та, дава прекрасно пасенѣ, крехка и добра трава когато изсухне, и сѣсе сѣдѣжъ жито-то, лен-атъ и пр. безъ оранѣ; но и жито-то се сѣе полѣчно послѣ по трилистник-атъ, като се оре земля-та.

Повторяваме пакъ горереченни-те вси наставленія въ сѣдѣжюци-те правила и каноны.

1. Требѣва да сѣеме сѣбанѣта-та едно по дръго, отъ кои-то едно, като ослабѣва земля-та, а дръго-то, като се сѣе послѣ по него, направѣва а па силна и доброплодна.

2. Копанни-те (копни-те) насажденѣта, каквото е: грахъ, грахъ греческій (ревіюъ, нахѣтъ), зимны пѣзлаки, требѣва да се сѣятъ честъ; н. п., на сека трета или четвѣрта година, защото истребѣватъ чѣждѣ-те тревы, и чиста праватъ земля-та.

3. Тѣа прекопдванни сажденѣта полѣзно е да се угноюватъ; защото копанѣ-то е доволно и може да истреви чѣждѣ-те тревы, кои-то происхождатъ отъ гной-та и прерастватъ.

4. Никогашъ да не сѣеме едно по дръго едно сѣщо нещо, а най повече житны рожбы.

5. Трилистникъ (трѣфулъ, лапка), мидійска трева (подобна на трилистника-тъ), ослорыканна трава (подобна на нахѣтеката трева), и сички дръги насаженія шото са полѣзни и потребни за трева и пасенѣ, требѣва да се сѣятъ послѣ по житны-те рожбы, кои-то рожбы требѣва да се сѣятъ и тѣа послѣ по прекопдванни-те сажденѣта.

6. Требѣва да сѣеме доволно и много паственни (за пасенѣ) сѣбанѣта за да храниме довшы, кои-то ни са много потребни, каквото за сичко нещо, така и за гной-та.

Бѣто именително и начертаніе порадочно, кое-то требѣва да послѣдѣваме и да правиме въ различны окрѣжности.

Тѣва сега ще видишъ шото ще да рече окрѣжность: сирѣчь като почнешъ перва-та го-

дина или первый пѣтъ да сѣешъ жито, или ленъ въ нива-та, втора-та, или второй пѣтъ ичимикъ за пасенѣ, памѣкъ, царевицы, грахъ, или ржъ; трета-та или третій п. трилистникъ, то се казѣва окрѣжность трилѣтна; зашо, като почна отъ жито-то, пристигна въ трилистник-атъ, а послѣ по него можешъ да начнешъ да сѣешъ па жито, и така като се възрешъ па на това перво сѣма, казѣвасе окрѣжность, как-то, ако се възрешъ послѣ по трета-та година или третѣ-а пѣтъ, наричасе окрѣжность трилѣтна, а ако ли по четѣри, четверолѣтна, и пр.

Окрѣжности Трилѣтны.

А.—Окрѣжность. Сѣй едно сѣдѣжъ дръго, 1. годѣа, или 1. пѣтъ жито, или ленъ, а мѣсто-то требѣва да е нагноенно; 2 год., или п. сѣй Ичмень (ичимикъ) за пасенѣ, хлопчата бѣмага (памѣкъ), царевицы, бѣла леца, или ржъ; 3 год., или п. сѣй Трилистникъ.

В.—Окр.—1. сѣй зимны пѣзлаки (мѣсто-то да е нагноенно); 2 Ржъ; 3 Зелѣ.

Г.—Окр.—1. сѣй Царевицы (гноѣ да е фѣрленна); 2. Жито, или пчмень; 3. Грахъ греческій (нахѣтъ), или ковъ.

Окрѣжности Четверолѣтны.

А.—1. Свекло (цвекло); 2. Жито, (угноенѣ); 3. Ичмень; 4. Трилистникъ, ослорыканна трева.

В.—1. Жито, (угноеніе); 2. Зимны пѣзлаки; 3. Ичмень, или ржъ, и бѣмага (памѣкъ) во една година; 4. Ленъ.

Г.—1. Бѣмага (угноюванѣ); 2. Жито; 3. Бѣмага, ленъ; 4. Жито, пчмень.

Окрѣжности Пятлѣтны.

А.—1. Зимны пѣзлаки, или бѣла леца; 2. Жито, (угноеніе); 3. Ичмень; 4. Трилистникъ; 5. Жито.

В.—1. Тѣрскій ковъ (фасѣлъ), или ковъ (угноенно м.); 2. Жито, или ржъ; 3. Зимны пѣзлаки; 4. Жито (угноеніе); 5. Свекло, или коренѣ боровковы (гдѣйны, или хѣвѣны).

Г.—1. Бѣмага, или ленъ, (угноеніе); 2. Жито; 3. Царевицы, (угноеніе); 4. Жито; 5. Дѣни (пепоны) и пр.

Окрѣжности Шестлѣтны.

А.—1. Зимны пѣзлаки (угноен.); 2. Зелѣ; 3. Жито; 4. Свекло, (угноен.); 5. Жито; 6. Трил.

В.—1. Ковъ (угно.), или царевицы; 2. Ичмень и бѣмага; 3. Жито; 4. Трилистникъ; 5. Жито; 6. Ичмень.

—Цѣѣтословіе оцѣполѣзныхъ знаній.

ПАВЪНЪ.

Това птиче се именѣва Павлинъ, или Па-
внъ. За Павн-атъ говорятъ прости-те Ита-
лійски люде, че има крыла аггелски, гласъ
дѣволски, и чрево крадливо; и наистина,
тіа три качества (тѣрліи) изображаватъ това
пречѣдно птиче. Когато се изаѣи соѣзъ спаш-
ка-та си распространна, споредъ красота си
превосхожда секо какво и да е друго птиче
но трепетно-то мѣ кричанѣ отлага и отдига
благодарностъ-та щото отъ вид-атъ мѣ и
красота-та мѣ става; а още повече, любогра-
вителство-то и ненасыщенно-то мѣ лакомство

предпоставлаватъ го досадно птиче въ до-
мове-те.

Перви-те Павне се донесоха изъ восточны-
те Индіи, гдѣто още и до днесъ се намиратъ
много множество диви. Въ по западна-та
Ясіа (Янадолъ) свихасе най първо; морски-
те ополченіа (армады-те, донанмы-те) Соло-
мнови освенъ други-те Индійски происходи
пренесоха во Іудейска земля и обезьяны (ма-
ймѣне) и павны. Споредъ Італіана, донесоха-
се по наши-те мѣста изъ варварска страна, и
имаха такваа честь и цѣна, щото една чета

(Единъ чифтъ) паднова пристигна да се продава до сто и педесеть двастолпника (150 диреклин таларе). Повѣстѣватъ още, че великій Александръ намери много множество отъ нухъ у Индіа, и че, издмленъ (удивенъ) отъ красотѣ-те имъ заповѣда съ големо и жестоко наказаніе въ войска-та, нито да ги трепатъ, нито да ги закачатъ и да имъ досаждатъ.

Падни-те вижда се че се умножиха скоро во Бурша; по крайней мѣрѣ чрезодгоднищѣ-те Римланѣ во уничижителни-те имъ, сирѣчь въ непохвални-те имъ времена заколюваха много множество падны за трапезы-те имъ, за пденѣ сирѣчь. Первыи беше ритуръ Ортенсій, кой-то ги предпостави въ гозка, и отъ тогава бежа едно отъ по свѣтли-те и славни трапезни украшенія. Самодержецъ Вітеллій имаше нѣкаква закѣска (потапокъ), называема коза Ядинска, направенна отъ печенки скарски (джигере рыбовы), отъ пзыкъ Фінікокрылшій (водное съ червенни крыла птиче), и отъ паднски мозоцы.

Во време-то на л. Франкіска беше обшчай да тѣратъ падны на вельможски-те (господарски-те) трапезы, не самъ за пденѣ, но и за гледанѣ. Като отдережа кожа-та устроюваха тѣло-то и уготвѣваха сосъ най топлъ меришливъ беши (неща), а сетне покрываха па и повиваха сосъ перва-та мѣ кожа, украшенна и накитенна сосъ сички-те мѣ пера. Птиче-то, така направенно и готвенно, много пѣчи чѣваха го време и не се покарѣваше; и увѣраватъ че месо-то падново държи повече отъ секакво дръго месо на дръго животно. Некогашъ въ най великолѣпны-те и славны трапезы, а най повече въ свадьбы, напѣлнѣваха клюн-атъ и гърло-то на птиче-то отъ бѣмага (памѣкъ) и камфора, кой-то запалюваха да горатъ за да се веселатъ сватове-те.

Падн-о пде секаквовидно жито, но най повече овшя пчмень-атъ (ичимико). Но понеже ѣ надмѣнъ (Фѣдѣлъ) и непостоянъ, едѣва и рѣдкѣ се намѣрѣва пденѣ, щото да го не овшя и да го не гони некогашъ и трѣси. На змѣи-те и на гѣшерцищѣ-те ѣ страшенъ и големъ непріятель, не самъ че ги утрепѣва, но и пде ги като крѣшъ. Насѣкоми-те, каквото са черви-те и пр. чѣрси ги съ голема ревность, така и крѣжкѣ-те насажденія, и тогава, още когато има изобилно обшкновено и много пстїе; и многождъ запѣстѣва работенѣ-то градинарско, зашто искореня-

ва най избранни-те сѣбанѣта, и повреждава прекрасни-те цвѣтета; — показателство и това, че най прекрасни-те не са секогашъ преполѣзни созданія; за това и птичета най грозни прїимат се по предпочтени и по полѣзни нежели Падн-атъ.

Падн-о гледа на по високи-те дребеса (дърве), но прави гѣздо-то си на зѣми; намерѣва нѣкое скршно мѣсто помеждѣ гѣсти-те ниски дърве, и малъ нѣкои дръвца и стекѣлца устроенни сосъ листа ставатъ пристойни за пѣцѣ-та; тѣа ставатъ дванаесеть или петнаесеть, като се намира въ диво состоаніе; но като се умири, лежи на нухъ, като извади шестъ или осмь паднчета. Това птиче живѣе до дваесеть почти години, а доде не стане тры години на возрастъ, не придобыва тѣа прекрасни и шаренни пера на опашка-та; и пр.

Падне-те са многовидни и многолични; онзы Паднъ щото го казѣватъ Фіветійскій, най прекрасно ѣ птиче, зашто има на крыла-та си най свѣтлы шарове: червенъ, голѣбенъ, жѣлтъ и зеленъ, почти починно расположенни, и украшенни така щото да на слаждаватъ очн-те на человекѣ.

Ішвъ, като изброюваше дѣла-та на Божїа-та всеилность и премѣдрость, пыта: 'Далъ ли си ты прекрасни-те крыла на Падн-те?'

Изстѣпленъ умъ (ἐνθουσιασμός).

Въ свѣршѣванѣ-то на големы работы потребенъ ѣ изстѣпленъ умъ, сирѣчь надышенъ отъ ревнително повѣжденіе дѣшевно; но да станатъ свѣршѣванѣта-та тѣрди и постоянни требѣва да се содрѣжава тоа умъ сосъ много знаанїа и благоразумїа.

Вирїя (малораслшій человекъ, джодже потур)

Въ Парїсѣ казѣватъ че имало нѣкой Барла, называемъ Матѣій Грѣлїй, кой-то ималъ тѣлесна высота едѣвамъ единадесеть лакотски осменищъ (11 аршински рѣпа), и кой-то, като ѣ былъ на двадесать и двѣ години возрастъ, петъ азшцы зналъ и говорилъ, знаалъ да свири цыгѣлка израднъ, и да пѣздн конь пренскѣснъ.

Кой-то много припка, честѣ се сопина; а кой полека и смысленно ходи, той пребара.

ЖИТІВ СВАТИТЪЛЪ ОЦІА НАШЪГЪ

Ніколада чѣдотворца.

Чѣдотворецъ великій, помощникъ скорый, и ходатай (посредникъ) къ Богу изрядный сватитель Христовъ Николай около трето-то столѣтіе въ возрасте на Іувкійска областъ, коа то є у Ігіа (Инадолъ) на западна страна не многѣ далекъ отъ море-то, среца разстоаніе-то сирѣчь на Родійскі-а и Вупрійскі-а островъ [ада], во градъ называемъ Патаръ, отъ почтенны, благородны, правовѣрны, и когаты родители. Отецъ мѣ (таткомъ) се именываше Феофанъ, а майка мѣ Нона: тіа двамина благословенны въ законно сѣпрѣжество (въ законна женидба) живѣха благочестны, и украшаваха се кеси со секакво благоправіе (добро обывновеніе), за Богоугодно-то имъ живѣанѣ, и за многи-те имъ милостыни, и големы добродѣтели (доброправенѣта), сподобихасе и удостоиха да родатъ и да произведатъ сватаа вѣтвь (Фиданъ), зашто бѣха тіа сами корень сватъ, и като єдно дърво што є насаденно при край воды-те отдадохъ плодъ свой (рожба) во време-то си. Като родиха прочее тоа божественный отрокъ (дѣте) нарекоха го: Ніколай, кое значи повѣдатель людеи, зашто наистина той се показа повѣдатель на зловы-те, понеже Богъ така благоизволи за обща-та свѣтска полза и добро. И като роди майка мѣ Нона обеднага се свободи отъ въ рожденіе-то происходны волки, и отъ това време послѣ не роди дръго дори до смръть то се вижда че само-то естество исповѣдва и показва, че не є возможно да роди дръгий таковъ сынъ, но да има тогова самъ за первый и послѣдній сынъ, кой-то още во утрока-та матерна осватиса съ Богодъхновенна благодать, и не наче первъ да живѣе, а Бога съ благоговѣніе да не почита, нито наче первъ да цыца, а да не чѣдотѣйствдва и показва чѣдо, нито се навькна первъ да пѣе, а да не пости по напRESH; зашто послѣ по рожденіе-то си, като бѣше на крещеніе-то въ кѣпель, тры часа стоа на носе самъ отъ се кеси, и никой го не подкрѣплаваше и държеше, зашто съ това стоанѣ показываше и воздаваше честь сватѣи троицѣ, на коа-то слѣдователно имаше да бѣде великій слѣжителъ и представель. Когато се приважеше при грѣды-те на майка си, отъ сосцы-те матерны виждашесе чѣдотворецъ;

зашто се питаеше и хранѣше не каквото са обывновенны дръги-те дѣца: зашто самъ отъ десный сосецъ млеко ссаше (цыцаше), и отъ това се виждаше че може да полъчи десно-то состоаніе заедно съъ благословенны-те, но и постникъ изряденъ начинываше да бѣде, зашто среда и петокъ єднашъ отъ сосецъ матерній цыцаше, и то послѣ по вечернина като се свѣршываше обывновенно-то христіанско правило; за коеродители-те мѣ се многѣ чѣдѣха, и каковъ слѣдователно постникъ можеше да бѣде, прораздѣмѣваха и провиждаха; зашто блаженный като се навькна още отъ пелены тоа постническій обывчай, въ сичкій свой животъ и житіе дори до блаженны-те кончины и смръть учѣва среда и петокъ съъ постъ. Като растеше прочее отрок-о (дѣте-то, сир. св. Николай) споредъ години-те, современно и съ раздѣмъ и нравы (обывчай добры) благи, успѣваше които се учеше отъ благораздѣмны-те мѣ родители; и бѣше като єдна плодовица нива, коа-то прѣимаше въ се кеси добро-то побчително сѣмѣ, и прорастываше, и новы благо-нравны плоды и рожбы ката день приносеше и отдаваше; послѣ като пристигна време за навѣка, дадохъ го да се учи божественно писаніе; а онъ съъ выстрота-та на природный свой умъ, и съъ наставленіе сватагъ Дѣха, въ мало време въ голема премѣдрость пристигна и толкъва въ книжно-то ученіе успѣ, колкѣтовъ добро-то кормчіе (дѣменъ) на Христовъ-а коракль церква-та сирѣчь, и воинскы-а пастырь (овчарь) на словесны-те овцы бѣше потребно; совершенъ убв като бѣше станалъ въ словесно ученіе, совершенъ и въ дѣло-то на живот-атъ си показала: отъ сѣтны-те (непріятны-те) дръжина и отъ празны-те разговорки отвѣгѣваше секога, съъ жени въ говори, или съъ око на лице женско да погледе твердо се чѣваше, и като отвѣгѣваше това, отдалячавашесе отъ собиранѣ-то на таквѣа лица; хранаше (чѣваше) же истинно-то цѣломѣдріе (совершенноміе), понеже съ чистъ умъ секога Бога гледаше, и во сватаа церковь ката день се занимаваше и упражняваше, споредъ реченно-то: Изволихъ приметѣтиса въ домъ Бѣга моего; гдѣ-то многажды цѣлы дни и ноци останываше и прѣхождаше време въ Богомысленны молитвы и въ прочтеніе божественныхъ книгъ, съ раздѣмъ дѣховный побчавашесе, и отъ тамъ съ божественны-те благодати св. Дѣха овогащавашесе; на когото се придрѣтываше

и правешесе домъ достоинъ, каквото е писано: Въ храмъ Бжій ѿстѣ, и Дхъ Бжій живѣтъ въ васъ; и като имаше той докродѣтелный и чистый юноша (младецъ) въ себеси Дхъ Божіа живѣща, показывашеса весь дхъховенъ, дшю распаленъ, Богъ слѣжащъ, и не беше возможно да намѣри нѣкой въ него ни мало нещю отъ юности-те нравы и окычли, но старомѣжскій обычай имаше, за това беше станала въ сички-те чѣденъ и чѣстенъ; зашто каквото старшій челоуѣкъ, ако има обычай юностиный, сички мѣ се присмѣватъ: така като има единъ юноша старомѣжески нравы и обычай, сички го съсъ удивленіе похвалаватъ и почитатъ; юность-та е въ старъ челоуѣкъ безмѣстна, а старость-та въ младшій честна и похвална.

Я епископ-о на тоа градъ Патаръ беше тезоименитъ (соименикъ) на блаженнаго и протѣцъ (дѣдо). кой-то се именываше Николай, и отъ него на тоа младѣйшій Николаа има дадеа, тоа прочее дѣда като виде сродника си че успѣва въ добродѣтелно живѣніе, и че се отдалечава отъ сички съветны свѣтски работы, совѣтѣва родители-те мѣ, да го дадатъ на Божіа служба: и они се не отрекоха да дарѣватъ на Бога чедо-то си, кое-то като даръ отъ него пріаха; зашто е писано въ стары-те книги за нухъ, че като бѣха останали безчадни, и като се отчааха веке отъ чадородіе съсъ многъ молитвы и слъзы и милостыни отъ Бога тоа си сынъ испросиха, и въ онзы шото имъ го дарѣва въ даръ да го приведатъ и дадатъ не жалѣха. Пріа прочее епископ-о младш-а старецъ кой-то имаше сѣдина мѣдрость и разѣмъ, а за возрастъ старостный, животъ пречистъ, возведе го споредъ священны-те степени на пресвѣтерство (поповство); кого-то като хіротонисываше (запопываше), окъзнае камъ народ-атъ шото беше въ церква-та, и самъ наставенъ отъ Дхъ сватаго, прорече и каза: ето, братіе, виждамъ ново слънце, кое-то изгрѣбува, и милостивно утѣшеніе за печалны-те и скорбенны-те обавлава. ѿ благополучно стадо, кое-то се сподоби и удостои да има тогозы пастыра и наставника! Зашто той доврѣ ще пасе и чѣва загѣвенны-те и грѣшны дшш, и ще ги храни въ паства-та (пасенѣто) благочестна и благовѣрна, и ще се покаже топлшій и усердншій помощникъ на онша шото се намѣрѣватъ въ вѣда и скорь. Това прочее прореченіе слѣдователнш и дѣломъ стана, какъ

вотю ще видиме въ повѣсть-та. Като пріа прочее сватшій Николай пресвѣтерскій сана (поповско достоинство), трѣдове при трѣдове притѣраше, и преминываше време-то си съ въздержаніе и постъ и непрестанна молитва, и старашеса съ мертвенно-то си тѣло да подражае и да се уподоби на безплотны-те (безснажны-те) аггелы. Така като живѣшесе като аггелъ, день отъ день съсъ дшевна доброты повече процавѣываше, и за церковно-то правленіе и строеніе достоинъ показывашесе. Въ това время дѣдо мѣ епископъ Николай отиде во Іерусалимъ за поклоненіе сватшмъ мѣстамъ, и преврѣчи сичко-то церковно строеніе въ сродник-атъ си священника Божіа сватаго Николаа: той прочее като беше на дѣдово-то си мѣсто, секакво попеченіе правеше и имаше грѣжа за церковно-то строеніе, каквото и самъ епископъ дѣдо мѣ; тогава родители-те мѣ представихасе, и на вѣчный животъ преидоха: а сватшій Николай като стана наслѣдникъ на иманѣ-то имъ, раздаваше го на онша кой-то имаха нѣжда и потреба. Зашто не пригледываше на съетно-то богатство, нито се стараше да го умнѣжава, но понеже се беше отрекалъ отъ сички-те свѣтски желанія, старашеса да се присвои съсъ единого вседсерднаго Бога, комъ и казѣваше: Къ тѣбѣ Гдѣи воздигохъ дшш мою. Надчѣма творити волю твою, ꙗкѡ ты еси Бгъ мой. Къ тѣбѣ привѣрженъ есмь ѿ ложенъ, ѿ чрѣва матере моеа, Бгъ мой еси ты; и беше рѣка-та мѣ простерта и отворенна на онша шото имаха потреба, като една рѣка многоводна, коа-то тече прѣизобилно и напоюва вси благогоднш, на кого-то за да се познатъ лесно преогатны-те милостыни, нека предпоставимъ едно отъ многи-те милосердни дѣла:

Беше нѣкой мѣжъ въ тоа градъ единъ отъ славны-те и богаты мѣже, кой-то слѣдователнш понеже испадна многъ, стана неславенъ и сиромашъ, зашто на тоа вѣкъ и свѣтъ живот-о е непостоанъ: имаше прочее тоа мѣжъ тръ дшери (щерки) споредъ лице-то весьма прекрасны, и понеже веке сички-те потребности окъдѣха мѣ и не мѣ стана нишо до толкъ, шото да нема нито хлѣбъ нито овлекла, мыслаше да даде щерки-те си на бракъ скерншій, и да направи къша-та си владѣлише и безчестншій домъ ради голема-та си нищета и скѣдость; да къ возмоглъ отъ това безчестно дѣло да се помине и да има приходъ, и за себеси и за щерки-те си

да придобѣе овлекло и гденѣ. ѿ горко, въ какво неподобно смышленіе подметнѣва челоуѣка голема нищета и сиромашіа! Свѣтъый же Нѣколай като чѣ на тозы мжжѣ това големо оскѣдѣніе и сиромашка вѣда, и като позна чрезъ Божіе откровеніе това негово зло помышленіе и намѣреніе, сожались за то премногѣ, и съсъ благодѣтелна-та сирѣка смыслисе да освободи тогозы мжжѣ отъ вѣдно-то согрѣшеніе и като отъ огнь да го дрѣпне и избави заеднѣ съсъ шерки-те мѣ: обаче нешеа пѣнѣ да дойде кода не-го, и да мѣ каже че ше мѣ стори докро, но скрѣшнѣ мыслѣше да мѣ даде щедра-та и сожальна милостына. Вѣма прочее и направи единѣ големѣ възель съсъ жѣлтицѣ, и въ полднѣоць отиде въ кѣща-та на тоа мжжѣ, и отъ нѣкои прозорцы фѣрли го внѣтре въ сѣдалница-та гдѣто той спаваше, и самѣ бѣрже во своа-та си кѣща вѣрнасе: а на у-трина като стана мжжѣ отъ спаванѣ-то, и като намери възель-атѣ, развѣрза го, и като виде че са жѣлтицѣ почѣднѣсе и уднѣи, и чи-неше да ѣ нѣкое мечтаніе (сонозрѣніе), и боешесе, да не ѣ нѣкоа прелестъ това злато: зашто такава едно докро отъ никаде не се надаше; за това съ прѣсты-те си преврѣщаше злато-то, и испытнѣ гледаше, и като позна че ѣ наистина, радѣвашесе, и чѣ-деше, и топлѣ съзлы отъ радость испѣщаше; и многѣ размышлюваше въ себеси, кой ли мѣ ѣ направилѣ това благодѣтаніе и добро, и не можеше да познае: на Божіа прочее про-мысль това призна, и непрестаннѣ Бога бла-годареше, и воздаваше Господѣ Богѣ хвала че има попеченіе и грѣжа за сички, и така по стара-та си шерка веднага ожени по за-конѣ, и издаде това намѣренно злато за брачнѣ-те (свадѣнѣ-те) потребѣ; за кое като се наѣчи чѣднѣи Нѣколай, зашо споредѣ вола-та мѣ направи тоа мжжѣ, возлюки го, и пакѣ се виждаше готовѣ и на втора-та шерка такваа милостъ и добро да направи, понеже се стараше съсъ законна жениѣба да учѣва дѣвица-та (мома-та) отъ безаконнѣи грѣхѣ чтоо беше промыслилѣ баща и на-прешѣ: дрѣгій прочее таковѣ като первѣ-а възель приѣготви, и ноша, като се беѣа вси утаили, въ кѣща-та старчева отъ прозорцы-те каквото и первѣ фѣрли. И въ разгѣмнѣ-ванѣ-то като стана сиромашкі-о челоуѣкѣ, намери пакѣ злато каквото первѣ-а пѣтъ, и така наче да се чѣди и немѣ, и паде на-зѣми преклоненѣ, и въ топлѣ съзлы се пре-

ливаше, и говореше: Боже и волителю миро-стивѣи, и строителю нашегѣ изкавленіа, Ты, кой-то ме сначала исѣспи съсъ твоа-та кровь, а сега кѣща-та ми заеднѣ съсъ чеда-та ми исѣпѣвашѣ съсъ злато отъ клопки-те лѣ-кавы и злы, Ты самѣ покажи ми тогозы штоо слѣгѣва на твоа-та милосердна вола, и челоуѣколюбива благость и милостъ: по-кажи ми тоа земнѣи аггѣлѣ штоо ны учѣ-нѣва отъ грѣхѣовнѣ-те погикѣли, да позна-емѣ, каковѣ ѣ той, штоо ны отъ вѣдна-та нищета и скорѣ изважда и отъ зли-те умы-шленнѣи намѣреніа избавлава; ѣто наисти-на споредѣ твоа-та милостъ, Господи, като ми помага потайнѣи милостива рѣка на нѣ-коего угодника твоего, и втора-та ми шер-ка ше дамѣ законнѣи на мжжѣ, и така ше отѣбѣгнемѣ отъ дѣволски-теловленіа и клоп-ки, кой-то шеше съсъ беззаконнѣи и сквер-нѣи придобѣтокѣ да умножи голема, горко-мнѣ, пагѣба и вѣда; послѣ онѣи мжжѣ като се помоли на Бога, и благодари го съ ра-дость, ожени и втора-та си шерка, и немаше на дрѣгѣого упованіе токнѣи на Бога, и не-сѣмнѣнна надежда на него возложи и нада-шесе, че и за трѣта-та мѣ дѣщера ше прои-сли, и ше и даде да има законнѣи возлюблен-нѣи дрѣгарѣ (мжжѣ), като мѣ испроводи пакѣ доволно за таа брачна потреба злато съсъ рѣка-та штоо скрѣшнѣ мѣ прави докро: за това прочее и не спаваше ноша, и бреже-ше, да бѣи возмоглѣ да познае благодѣтель-атѣ, си и да бѣи се сподобилѣ и удостоилѣ да го види, да бѣи опозналѣ, кой отъ дека мѣ доноси злато; и ѣто не по много время доваждаше онѣи кого-то чекаше: зашто дойде и трѣтій пѣтъ Хрѣстовѣи угодникѣ Нѣ-колай съсъ тихо ходенѣ, и като пристигна на обѣыкновенно-то мѣсто каквото и первѣ, и толкавѣ единѣ възель съсъ жѣлтицѣ пакѣ така отъ прозорцы-те фѣрли, и бѣрже камѣ дом-атѣ си врѣщашесе: а баща-та на момѣ-те като пофачи фѣрленно-то чрезъ прозор-цы-те злато, тогава колкѣто веке можеше вѣлѣдѣ него тѣрчеше: и като го пристигна, и позна кой ѣ, заштоо свѣтаго Нѣколаа ради добродѣтели-те мѣ и ради родителски-те мѣ свѣтлости и знателства познаваше секій, припадна на нозѣ-те мѣ, целѣваше ги, и наричаше го избавителя, свободителя, по-мошника, и спасителя на дѣшѣ-те, кой-то шѣха да пристигнатѣ въ голема погикѣль и безчестіе. Отговори: ако да не беше ме воз-двигналѣ и помилѣвалѣ великій и милости-

внй Господь отдавна щехъ да самъ изгубенъ азъ окаянный каща заедно съ съ щерки-те ми отъ о дождевнн-а огнь содомскій, ахъ, но ето сега Ты ны учѣва, и отъ горкото грѣховно паденіе изкавихмесе; това и отъ то повече съ съ гласъ говореше сватсмѣ; а онъ едѣва го въздигна на нозе, и съ съ клатва мѣ запрети въ сички-атъ мѣ живота да не казѣва никомѣ що стана, сирѣчь да не говори че Св. Николай мѣ направи това добро; още и многѣ като изговори сватый Н. но тоа человекъ за полза, остави го да иде въ домъ свой. Това отъ многи-те мѣ дѣла милостиви едно показахме, за да се извѣстиме и увѣриме, колкѣва многѣ беше милостивъ на сиромаш-те; а ако да се поѣбѣдѣва едѣно по едѣно милосердіе негово и милость, сирѣчь колкѣто милостивни на онѣа щото имаха потрека беше показалъ, колкѣто гладны беше нахранилъ, и голы облекалъ, и колкѣто отъ заимодавцы беше искѣпилъ, то не бы стигнало време повѣствователю.

(Слѣдователно-то житіе Святителю Николаю, понеже е многопространно, слѣдователно, като пристигнеме, описащемъ, мало по малѣ.)

ВЪ ОСЪЖДЕНІЕ (ОДЪМВАНІЕ).

Казѣвашъ, че осъжденіе-то е узда на согрѣшеніе-то; защото повече-то человекъ, като се боатъ на осъжденіе-то свѣтско, воздержаватсе и отдалечаватсе отъ лѣквн-те и зан дѣланіа и работы; осъжденіе-то зазира человекъ-те отъ грѣшн-те работы, и това е Богоугодно дѣло. Но таковъ плодъ (рожка) на осъжденіе-то ти става смърдливъ и гнилъ; первѣ, че сакашъ да исцѣлишъ и да истребишъ зло съ съ другѣ зло; а онѣа, които праватъ зло за да стане отъ него докрито, тѣа сами ставатъ сѣдѣни и грѣшни, каквото казѣва божественный Апостолъ: "грѣхъ сѣдѣенъ естъ;" а вторѣ, че ни едѣно добро не произходи и не става отъ осъжденіе; защото онъ кой-то откѣгнѣва отъ грѣхъ и прегрѣшеніе, не че се кой на Кожіи-те заповѣди, но защото се кой отъ свѣтско-го одѣмваніе и клевета, той е славолюбивъ и тщеславъ, а славолюбіе и тщеславіе (празна слава) не е добродѣтель (добрына), но злоба, и лѣквна злына. Вн, слѣшай, до кога ще се извиняваме и говориме сѣмазбродни извиненіа (неразсѣдани говоренѣта) за прегрѣшеніа-та ни?

Кой предпоставяла на кратка си согрѣшеніа-та за да направи дѣло угодно Божѣ? Никой. Осъждател-о и клеветник-о осъждава и оклеветѣва съ съ дника си (комшіата си), некогашъ укѣ отъ ненависть и возненавидѣніе побѣжденъ, некогашъ же отъ зависть обладанъ, а некогашъ отъ гордость и высокоуміе надѣтъ; и многожды осъждава и оклеветѣва другѣго за да се покаже и пѣви угоденъ въ неприатели-те на оногѣзы, когото осъждава, или, наконецъ осъждава отъ зло обывкновение нечѣствително побѣжденъ и привлеченъ. Я това става въ него, че никога не щѣа да си учѣва азък-атъ отъ злохѣленіе.

Брате, ако те побѣждава ревность и приканюва да запрѣшъ согрѣшеніе-то на другѣго, и принѣждава те любовъ да направишъ дѣло богоугодно, слѣшай гласъ Бога твоегѣ, кой-то говори: Иди и обличи го (скарай мѣ се) междѣ тебе и егѣ самагѣ, сирѣчь като сте самѣ двамина. Слѣшашъ ли? Немой го осъждава когато го нема, но когато е той при тебе, не дей го осъждава въ разговараніе-то на приатели-те и въ собираніе-то на хора-та, но покровенно и тайно. Когато сте двамина сирѣчь на самѣ, совѣтѣвай го и обличи согрѣшеніе-то мѣ и окави, а найповече, ако си старѣйшина и учитель, ако си сродникъ или истинный приатель. Това е истинно сърце и любовь, това е благодѣаніе, това благостына и добрына, това е исправленіе за прегрѣшеніа-та, това е человекѣлюбіе и жертва (кѣрканъ) на Бога благопріатна. Я когато изслѣдѣвашъ дѣла-та и работы-те на ближнаго си, оклеветѣвашъ го и осъждавашъ предъ сички хора, зле и жалъ тогова тебе! Тогава восхищавашъ и грабишъ Божіа-та правда, потѣпкѣвашъ праведн-те предѣлы, презиравашъ сичко-то бѣвггелско законоположеніе; за това ставашъ повиненъ (кабахатліа) за секогашно осъжденіе.

— О е о т о к ѣ .

ЯКО ПРИВИШЪ ДОБРО СЪ СЪ ТРѢДЪ, ТРѢД-О ПРѢХОЖДА, А ДОБРО-ТО ОСТАВА; А АКО ПРАВИШЪ ЗЛО СЪ СЪ СЛАДОСТЬ, СЛАДОСТЬ-ТА ПРѢХОЖДА, А ЗЛО-ТО ОСТАВА.

— З л а т о д е с т ѣ .

НѢ Е ВОЗМОЖНО да не става докрито человекъ по добръ, и злы-о по злы; защото добродѣтель, злына и время три са неща, които никога на едѣно состояніе не стоатъ.

СТАРО-СЛАВЪНО-БОЛГЪРСКИ ВНИГИ.

Во Ватиканска-та книгохранилища въ Римъ намиратъ се ІѲ. рѣкописни описанія, и кс. напечатанны книги Славенски.

а. Рѣкописно описаніе дѣтопись є, кой приключавъ въ себеси дѣланія (работы) на цари-те и князи Далматски и Хорватски, и начнѣва отъ 538 до 1079-то лѣто Хрїстово неизвѣстнаго сочинителя. Кой є писанъ на бумага (хартіа), въ 97 страници, со Старо-Илларическо нарѣчіе (говоренѣ), но съ Латински бѣквы.

в. Дѣтопись Квнстантіна Манассіева, преведенъ въ Волгаріи, со съ примѣчанія, и называемъ "цвѣтъ въ свѣтъ ѧѣтописей." Тоа дѣтопись, кой-то се сочинява повече отъ 205 листа, и на кой-то лѣтосписаніе начнѣва отъ сотворенія міра и окончава до 1080 по Р. Хрїстово, приключавъ и има 67 харти сирѣчь изображенія, или образоописанія, 1, и 2. образоописаніе въ первый листъ изображава: Спасителя Исуса Хрїста, С. Іованна Крестителя, и Іованна Александрова, держаща въ десна рѣка Крестъ тогъ царска коронна на глава-та мѣ, и надъ нея аггелъ полагающъ вѣнецъ на глава Іованна Александрова и надпись: "Аггелъ Господь." На десна страна Исуса Хрїстосъ со съ надпись: "Исусъ Хрїстосъ Царь царей и Царь вѣчншій." На лѣва страна, Квнстантінъ Манассіевъ со съ надпись: "Дѣтописецъ Манассіа." ѧ надъ сички отгоре слѣдѣющій надпись: "Іованнъ Александръ во Хрїста Бога благовѣрншій царь и самодержецъ въ свѣтъ Болгаръ и Грековъ, какъвото се вижда въ край Денница Ново-Болгарскаго Образованія на 1841 издава родолюбившъ Г. Васіліемъ Яприловомъ. На вторшій листъ изображава Іованна ѧѣна на одра мертва со съ Архіепіскопы, Впіскопы, пресвитеры, діаконъ и пр., надъ нихъ аггелъ възвшенъ держащъ дѣша єгъ, и на дрѣга страна на тоа листъ изображенъ Спаситель Исусъ Х. на престолъ и милостію подава рѣка за да прїиме дѣша ѧѣна. На 3-е изображение въ 7-и листъ представлава се сотвореніе ѧдамово. На 4-е образооп. (листъ 10) Бва подава пѣзлака на Адама. На 5-е (лис. 11) аггелъ изгонюва изъ раа ѧдама и Бва. На 6-е (лис. 13) Ноа въ ковчег-атъ заедно со съ семейство-то си. На 7-е (лис. 14) Столпотвореніе Вавулонско, и смѣшеніе азъквѣвъ. На 8-е (л. 18) Белъ, Семирамїда и Сесострисъ. На 9-е (л. 19) Сарда-

напалъ. На 10-е (л. 24) цари: Навѣходоносоръ, Валтасаръ, Дарій и Квръ. На 11-е (л. 27) Камвисъ, Гигій и Дарій. На 12-е (л. 28) Александръ великій и Птолемей. На 13-е (л. 28 скор.) Клеопатра, Птолемей Філаделфъ. На 14-е (л. 32) Мѡисей, Іосифъ Навинъ. На 15-е (л. 40) Александръ и Блена. На 16-е (л. 41) война Трѡадска. На 17-е (л. 62) Парисъ Пріамовъ и Блена. На 18-е (л. 62 скор.) разналеніе Трѡадско. На 19-е (л. 65) Рѡмѡлъ и Ремъ. На 20-е (л. 67) правенѣ-то на Римъ градъ. На 21-е (л. 70) Ис. Хрїстосъ, Св. Дѣва, Св. Іованнъ и Пїлатъ. На 22-е (л. 76) Кесаръ Тїверій, Ис. Хрїстосъ и Марїа Магдалини. На 23-е (л. 80) Императори: Клавдій, Гальба, Неронъ, Тїтъ, Домитїанъ. На 24-е (л. 82) Императори: Траїанъ, Ядрїанъ, Янтѡнинъ, Маркъ Янтѡнинъ; На 25-е (л. 83) цари: Комодъ, Пертинакесъ, Івлїанъ. На 26-е (л. 84) цари: Северъ, Антѡнинъ, Каракалла. На 27-е (л. 85) цари: Дїоклитїанъ, Максимїанъ. На 28-е (л. 85 скор.) Царь Квнстантінъ. На 29-е (л. 89) цари: Івлїанъ, Івїанъ, Гратїанъ, Валентинїанъ, Валентъ, Феодосій. На 30-е (л. 90) цари: Аркадій, Снорій, Феодосій младшій. На 31-е (л. 91) Царь Іованнъ Александровъ и аггелъ влагающъ вѣнецъ на главъ єгъ. На 32-е (л. 96) Феодосій младшій, Бѣдокіа и єпископъ Павлинъ. На 33-е (л. 100) цари: Маркіанъ и Левъ. На 34-е (л. 102) ц. Зенѡнъ и Анастасій. На 35-е (л. 105) Анастасій предлаждетъ православншъ. На 36-е (л. 109) Им. Івстїніанъ и храмъ Св. Софїи. На 37-е (л. 113) Івстїнъ младшій. На 38-е (л. 117) Тїверій и Марїїкій. На 39-е (л. 118) Им. Фѡка. На 40-е (л. 121) осада на Цариградъ. На 41-е (л. 122) Иракїй. На 42-е (л. 123) Квнстантінъ Погонатъ. На 43-е (л. 124) сокоръ въ царствованіе К. Погоната. На 44-е (л. 131) Фїліпїкъ Вардановъ. На 45-е (л. 136) Левъ Исаврїїскїй. На 46-е (л. 186 скор.) Квнстантінъ Копронѡмъ. На 47-е (л. 143) седмш сокоръ. На 48-е (л. 145) Крѣмъ Ц. Болгарскїй, и Им. Нїкїфоръ. На 49-е (л. 145 скор.) повѣда Крѣмова. На 50-е (л. 146) война Болг. подъ предводителство Ц. Крѣмово. На 51-е (л. 147) Им. Левъ Армениновъ. На 52-е (л. 147 на скор.) Царь Крѣмъ и Им. Левъ. На 53-е (л. 150) Им. Теофїлъ. На 54-е (л. 156) тоа Теофїлъ умирающъ и сопрѣга негова Теодрѡра. На 55-е (л. 163) крещеніе Болгарѡвъ. На 56-е (л. 166) крещеніе. Рѡссїанѡвъ. На 57-е (л. 168) царь Романовъ. На 58-е (л. 172) Сѡмешъ Ц. Бол-

гарскій. На 59-е (л. 174) война Болгарска. На 60-е [л. 175] смерть цара Сумешна; Императори: Левъ и Константинъ. На 61-е [л. 178] сраженіе [кѣнѣ] Рвссіанъ и Болгаръ. На 62-е [л. 178 Обер.]: война Рвссійска напроотивъ Болгарска, при Никифора Фшкова; Рвссіане вѣдпаютъ [влаватъ] въ Доростолъ или Дрисчъ [Силистра]. На 63-е [л. 183] Им. Іуаннъ Цымисхій, въ продолженіе-то войско. по-плѣни ц. Болгарскаго Бориса и овлада Преслава градъ. На 64-е (л. 183) сраженіе Имп. Васіла съ Самвила ц. Болгарскаго, и покореніе Болгарско, при наслѣдницы-те Самбидовы: Гаврілаа и Владислава. На 65-е [л. 189] Рвманъ Яргуродловъ, и Міхаилъ Пафлагоніанинъ. На 66-е [л. 204] Императори: Міхаилъ Пафлагоніанинъ, Константинъ Мономахъ, Ісаакъ Комнинъ, Міхаилъ Стратіотинъ, Константинъ Дѣковъ. Рвманъ Діогеновъ, Міхаилъ Дѣковъ, Никифора Вотоніатовъ. На 67-е озраоописаніе [листъ 205] представляватъ Цари Болгарски: Іуаннъ Александровъ съ сынове-те си: въ десна страна Іуаннъ Асѣнь подъ покровителство аггелско; на лѣва стр. Іуаннъ Страшиміръ и Міхаилъ. Надъ главъ-те имъ изображенъ Спаситель Богъ съ распротерты рѣцъ, като верховный покровитель надъ сичко-то мѣ семейство. Надписи иматъ слѣдвателнъ: "Іуаннъ Александръ царь.—Іуаннъ Асѣнь, царь.—Аггелъ Господень.—Іуаннъ Страшиміръ, царь.—Міхаилъ, царь." Това прочее лѣтописно описаніе приключавъ и съдържава тол Манасіевъ лѣтопись, кое, каквото се вижда, на 13-то столѣтствіе писано е.

Г. Описаніе е Славенскій древній рѣкопись на пергаминъ (кожа) писанъ, кой-то приключавъ и съдържава Св. Вуаггеліе, за кое казватъ, че се намерило во Іерусалимъ отъ Славенски монасы.

Д. Вуаггеліе, и то на пергаминъ писано.

В. Вуаггеліе, писано на бѣмага (хартія), порадоочнъ споредъ празаницы-те и дни-те, но вижда се да е писано въ Болгарія, или Босна; защото се отклонява отъ чисто Славенскорѣчїе.

З. Вуаг. и то, на проста бѣмага писано, така и

З. Часті отъ Вуаггеліе-то е, но на добра хартія. Сички-те тѣла вышереченны писаны са около 14-то, 15-то и 16-то столѣтствіе.

И. Рѣкопись е: Псалтирь, молитвы, акадечъ и пасхалія Св. Іуанна Дамаскіна на

пергаминъ писани съзъ Куріллоуски бѣквы во 16-й вѣкѣ (столѣт.)

Ф. Аѣтѣргіа Св. Іуанна Златобстагъ на хартія. Вижда се да е писана въ 12-й вѣкѣ, но никакво достоинство нема, ни то споредъ радъ, ни рѣченіе.

Г. Часті отъ часословъ, писаны на проста хартія.

И. Молитвы противъ демоншвъ на простъ азшкъ, писаны на пергаминшый листъ.

ИВ. Сборникъ писанъ на бѣмага, и съдържава въ себеси слѣдѣющи те 8 разноописанія на Рвссійски, а 2 означенни съзъ а), и б) на Латинскій азшкъ.

1) За Флорентинскій соборъ и за Митрополѣта Ісідора; взато (земено) отъ Рвссійски лѣтописи.

2) Слово, въ 9-й день на Маія, ш пренесеніи мощей Св. Николаа; взато отъ Славенски синаксари.

3) Посланіе Ісідора, кардинала и митрополѣта Кіевскагъ, Іаікійскагъ и всеа Рвссїи, писано на 2-й Маія, 1440 лѣто.

4) Впїстоли (посланіе) изъ Вильна, къ папа Римскаго Сикста д. отъ дѣховенство, князи и велможы Рвссійски, на 14-й Марта 1446.

5) Повѣствованіе за Феррарскій, и Флорентинскій синодъ (соборъ), писано у западни правителства, отъ защитника на Рвссійско-то православіе. Това повѣствованіе, казватъ че е весьма люкопытно.

6) Живнь [животъ] на Св. Курілла, люкомѣдара и изобратителя на Славенски-те бѣквы.

7) Слѣжка, въ 24-й Іюня, за Св. мѣченицы Бориса и Глѣба, во св. крещеніи нареченны, Рвмана и Давіда.

8) Похвално слово за Св. Апостолы Петра и Павла, сочен. отъ Григорія Архіепіскопа Рвссійскагъ.

а) Прівїллегіа [прономіонъ] Владислава, краля Польскагъ, данна на уніаты-те Рвссійски.

б) Посланіе на Нифонта, патріарха Константинуполскаго къ Іуоифѣ Фрїтѣ, справителю Кіевскагъ митрополѣта надъ Славанами Греческагъ исповѣданія во время царствованія Польскагъ.

Г. и ИВ. Псалтири, писани на хартія съзъ Куріллоуски бѣквы. Но конецъ первагъ оторванъ.

ІД. Аѣтѣргіа Св. Іуанна Златобстагъ на пергаминъ.

ІЗ. Стіхосочиненіе Османъ, писано на Іа-

ОБОЗРѢНІЕ

Славено-Болгарскія Словесности.

Взвѣдемъ на многѣ мѣста че ученіе-то е въ секій народъ многѣ нужно и преполѣзно, и че отъ ученіе происхожда всако благона- рѣе, всако благополѣчїе и вса обшчїонародна Словесность, ко-то е Когдъ дарувала обшчъ за сички-те человекски народове, чрезъ кои-то да обави величество-то си, и да се слави име-то мѣ въ нихъ, каквото е той самъ бла- гоизволилъ: въ благолѣпїи прославитса има- мое, и въ благотворенїи совершается вола- моа. Но това ученіе, кое-то е предпочтено отъ секакво дрѣго нещю, и кое-то да се на- мѣри нѣкой да го не предпочита не се на- дамъ, освенъ оный, кой-то предпочита тем- нота и мракъ отъ свѣтило. Това, казвамъ, ученіе, като секога говориме че е добро и предпочтено, да ли слѣдователнѣ посмо- трихмѣ и пригледахмѣ за да го придобїеме и да го имаме, кое-то ни е за человекство-то и за словесность-та по предпочтено и отъ насшн-атъ ни хлѣбъ, ако сакаме да сме каквото ны е Богъ создалъ словеснѣ а не безсловеснѣ? Казваме самъ вси: ученіе е добро нещю, а да го употребиме и да го имаме никой неще баремъ на умъ да совземе и да размотри съ каковъ образъ и начинъ совершенно ученіе въ секїи народъ соверша- вает. Такова совершенно ученіе, отъ кое-то да се нада человекъ и уповае за сички-те добродѣтели, отъ кое-то, казвамъ да упо- вает за да се развїатъ сички-те вѣтви за высокодмни понатїа, за хѣдожества (зана- лѣте) различни, за секакво видни и искѣсни въ животополезнѣ-теракотенѣта, за търговско удобренїе и умноженїе, за земледѣланїе по- лѣзно и успѣшно, за възобразованїе учи- телей искѣсныхъ и народопотребныхъ, за у- крашенїе священникшвѣ и благораздмныхъ гражданшвѣ и пр. и пр. Такова, казвамъ, со- верно ученіе нїто има народ-о, нїто пакъ име-то мѣ баремъ воспоминава. Да раз- сѣдиме точнѣ може да речемѣ, че народ-о има големо желанїе и съ топла ревность поч- ти по сички-те градове и села достроава и прави училища за ученіе и просвѣщенїе на- роднагѣ юношества, но кой е той много- народный градъ шото ло училище-то си по- крайней мѣрѣ да има двесте триста ученицы въ таковъ возрастъ шото да можатъ помеж- ду нихъ да се намѣратъ въ совершенство и тепла ревность за да поиматъ соразмѣрнѣ

тїа высокодмни ученїа? Въ тїа сегашни по- водстроенни училища въ малонародни-те гра- дища и села рѣдкѣ се намѣрватъ доволнѣ ученицы въ таковъ возрастъ и состоанїе, шото да поиматъ тѣа высокодмнѣ наѣки. Ако и да се намѣрватъ нѣкой некаде съ такова пристойно состоанїе и съ тепла рев- ность, но тїа соразмѣрнѣ съ малонародїе- то градско, не са въ доволно число и посо- бство, шото да се удостоатъ за тїа поря- дочни ученїа; зашото споредъ количесво- то и собранїе-то ученическо става и усердно преданїе на тѣа наѣки, и това само досто- словно количество привждава учителя съ голема ревность и усердїе да предава ученїа-та составителнѣ и починнѣ, понеже приспо- слава сички-те окрѣжны наѣки пристойнѣ и порадочнѣ, и тогава може человекъ да упо- вает во ученіе-то благїи успѣхъ и совершен- ство. А като не е това пристойно учени- ческо количество, и намиратсе самъ нѣколку маловозрастни дѣца, нека да речемъ да са и нѣколку ученицы съ пристойна ревность, но като са малкѣ на счетъ, а най паче маловре- менни и безъ никакво порадочно учительно основанїе, съ каква ревность и съ какво по- бѣжденїе ще имъ предава учитель-о тѣа по- радочнѣ наѣки? Нека да има и най големо попеченїе, и тепла ревность и любовь за да предава тѣа наѣки, но като нема предъ се- беси пристойнѣ и способнѣ слышатели, те истинѣва тѣа тепла ревность, и не пристига въ никакъ успѣхъ. Това може да увѣри человекъ секого съ единъ свирецъ и хорои- грѣцъ. Когато има единъ свирецъ предъ него хороводители добри и искѣсны, той съ го- лема ревность и со сичко-то си искѣство сви- ры и тїа играатъ радостнѣ и веселѣ; а като види че хороводители са недостойни, че той дрѣго свири, а тїа дрѣго скачатъ, и споредъ глас-атъ на свирѣ-то не хрипкатъ, той то- гава или зафѣри цыгѣла-та си, или на- пакъ а обѣрне и наопако свирѣ съ наопа- ка стрѣна тѣрка и свири. Тїа съ такова ма- лонародно состоанїе училища не можатъ да изпълнатъ това совершенно ученїе, кое-то да воздаде пристойнѣ и благовонынѣ плодъ, и да възобрази Славено-Болгарска Словесность. Тїа самъ присѣтствватъ и слѣватъ за про- чтенїе, писванѣ и мало нѣкоже разнѣ понатїе, кое и многѣ рѣдкѣ може да бѣде; за- шото и това мало разнѣ понатїе безъ спо- сокнѣ и пристойнѣ книги, ако да може ше- вец-о безъ игла, безъ ножицы да кошїе дрѣ-

ха, може и ученик-о да придобіє нѣкої успѣхъ въ основа що учи; но ніе сакаме ученіе-то така безъ книги и безъ средства да ни падне отъ въздухъ и самъ отъ уста-та училищенски! Но за това видещеме дръгошъ смотрителнш, сега нека се не отъбывамъ отъ предложено-то ни обзортіе и за училища-та пригледванѣ. Сосъ една рѣчь тіа сегашни училища слѣдватъ самъ за предводителство и наставленіе за основа, кое-то може да исполни совершенно ученіе и да възобрази народна Славено-Болгарска Словесность.

Таа Славено-Болгарска Словесность да се възобрази дръго никакво средство не може да съдѣйствува, токмъ по крайней мѣрѣ едно общонародно училище, кое, като се учреди и устрои въ средоточіе междъ народатъ, отъ сички-те дръги народни страны, като са пріели ученицы-те въ помѣстни-те си училища начало учително, и като са приготвленни и иматъ ревность за высокодмно и совершенно ученіе, ще прихождатъ въ него да испълнатъ и нишна-та си ревность, и общонародно-то желаніе. Въ това училище ще учатъ четири первообразны азыцы: Славенскій, Балинскій, Яравійскій, и Латинскій или Френскій, отъ кои-то происхождатъ толкъва дръги. Преданіе-то на надки-те ще е постепеннъ и порадочно споредъ ученицы-те и сила-та имъ. Церковна служба Славенски вечеръ заранъ непрестаннъ ще се чети. Содръженно житіе всегда сосъ учители-те ще вѣде, и сичко дръго дѣло правилно, и порадочно ще се работи и пр. и пр. Въ такова едно училище може да уповае челоуѣкъ за възбразованіе священства, учителства, гражданства, искусствъ всакагъ хъдожества земледѣлнѣ въ совершенство, кѣнчества распостранягъ, и съдѣйствіа всакагъ благополѣнагъ успѣха. Познавате и знаете вси твърде докрѣ, че правите благолѣпны и прекрасны храмове (церкви) Божій, а священницы пристойны и учены, кои са най големо церковно украшеніе, немаче. Правите училища похвални, а учители да поставите въ нихъ, кои са дѣша училищна, не можете да намѣрите, чекате да е така некакво, цото отъ несега да ви спаднатъ учители, но то не е природно и възможно: тревдѣ да устроите една градина и да посадите, та така да намѣрите благоуханни крїнове, и потребно бѣлїе (бѣлки). Увѣрватесь твърде докрѣ отъ само себеси, че какво различіе имате въ

(віе) сосъ селачаны и прости хора, такова различіе има и вашъ животъ споредъ гражданскій, полїтїчний и учтивый животъ. Видите сами, че отъ недченіе совершенно сичко нещо що работите съ толкъва големы трѣдѣе и прилѣжанїа, като не е искѣшенъ и совершеннъ уработенно, каквото видете работы-те на просвѣщенны те людіе, то съ премала полза полагае толкъва трѣдѣе, и жално воистиннъ! че съ тыа твои велики трѣдѣе, ако да ти беше работенѣ-то искѣсно, дѣто зимащъ заплатъ сега, можеше да зимащъ и придобывашъ двойнъ и тройнъ. Земледѣлец-о, ако работеше земля-та порадочно и доврочиннъ, щеше да прави двойны и тройны житницы. Тарговец-о, и секїй дръгїй вмѣстодѣто употреблава, н. п., сега една, сребренница, щеше да употреблава десать. Така става тогава и Божїе величїе славно, правителство благодарно, и всако состоанїе челоуѣческо похвално.

Благораздмнїи повсюдъ земли соотечественницы, това общонародно училище, кое може да развїе сички-те блаженны и благоуханны вѣтви: священнически, учителски, граждански, хъдожественны, дѣйствителны во всако искѣство и благолѣпїе, потребно е и предпочтенно въ народатъ отъ сичко дръго. Такова едно народно и порадочно училище жалостивнъ взирае въ милость и усердно построенїе не самъ на люкородны те и благораздмны гражданы и соотечественницы, но и на повсюдъ родолюбивы единоплеменницы подокннмъ образомъ, каквото чрезъ нишна-та сначала родолюбива милость възбразиса и устрои взаимнодчително ученїе, така и това да бѣше удостоило. Боже, таа сѣща тепла и усердна милость ш своимъ выгїи и строенїи! Се настоящее взаимнодчителнагъ ученїа вытїе проповѣдѣва славнъ и велегласнъ; и вѣчнопаматни предпоставлава всемъ мїрѣ благодѣтели-те имена на первооренителны-те народнагъ просвѣщенїа родолюбивы единоплеменницы за устроенїе свое и поставленїе. Таквїа первооренителни родолюбиви единоплеменницы за устроенїе-то мѣ пвїхлесе съ милостива рѣка; народно усердіе и честолубїе: Г. Захарїй Мїхїловичъ Черноспоговъ (Вараспасенчѣто) родомъ Самоковецъ; ГГ. Васїлій Априловъ, Нїколай Паладзовъ, блаженный Ішвчо, родомъ Габровцъ; и ГГ. братїа Мѣстакови и Бакалогдъ; а свѣдователнъ и многъ

ТЪРГОВІЯ.

Непостоянна вещь (нещо) е Търговията. Отъ Туръ преиде во Александрия (Мажръ), отъ Александрия въ Венеція (Венедикъ), отъ Венеція во Антверпія (у Велгія), отъ Антверпія во Амстелодамъ (у Олландія), отъ Амстелодамъ въ Лондонъ; Янгли-те (Инглези-те) станаха соревнователи съ Олландези-те, каквото са сега Френци-те соревнователи и съ Англы-те и съ Олландези-те. Сички-те почти народове обичатъ да праватъ търговія, и праведно прилича да а предпочитатъ и иматъ; защото е та дъшана сичко; за това она, кой-то а иматъ сега въ рѣцѣ-те си, трекъва твърде много и съ големо попеченіе да се стараатъ и да радатъ та така да а не загубятъ. Та е като едно крехко растѣніе и цвѣтъ, кое-то трекъва да има слънце и добра земля за да нарастѣва и да цвѣти благоуспѣшно. Нерасте като Финиксъ (хърма), кой-то, колкѣто повече е натоваренъ и отагченъ, толкѣва още повече на високо расте и възвышавасе. Своода-та и е пріятелница, каквото е и та пріятелница на своода-та и любовница. Но по големый неприа-тель на двѣ-те, сирѣчь на търговіята и на своода-та невоздержность-та е и распѣтство-то, кое потъпкѣва секій законъ и всака законна власть, наводи непостоянства и прекорѣчія, произвожда піанство и сладострастіе, за да направи воли-те си не гледа нищо и немари нищо, дѣйствѣва и прави секакво художество и секакви привлеченія (кѣлпове) за неправедный придобитокъ, развалюва честь, увѣреніе, развалюва търговскій порадокъ, а най послѣ развалюва и своода-та. Нито царства, нито народоправленія, нито оуби содрѣжества (ортакляци), нито оубни челоуѣци, могатъ да послѣдѣватъ много время, и да праватъ полѣзна и цвѣтѣща търговія безъ докродѣтель, и безъ тѣа, кой-то ны побѣава докродѣтель-та да правиме, сирѣчь: цѣломѣдріе и клагораздмѣ, трѣдолюбіе, простота, почтенность, честь, порадокъ, челоуѣколюбіе, любовь, любоотечество, и Божій страхъ.

ЖВѢДОКЪ (стомахъ). — Увѣренъ самъ твърде добръ, че секаква почти на челоуѣчскія составъ (сустима) колестъ происхожда и става много или малкъ отъ Желѣдок-атъ. Болки-те на секій дръгій тѣлесный членъ иматъ основаніе (темелъ) и начало въ брѣхо-

то чрево (гастѣра); и трекъва да исповѣда а и речемъ, че колкѣто пяти гледамъ лѣкаръ (хекимѣя) некакво като тайно нещо да Фаца рѣка-та и да разсмотрѣва кѣнѣ-то на жилка-та нѣкомъ благородномъ колникъ, ми доважда да извикамъ — “хей лѣкарю, защо не говоришъ чистѣ и правѣ Господине: преааъ си, препилаъ си, пресѣлаъ си!” Челоуѣчскій составъ не се создаде и не се направи недостаточенъ и несовершенъ; нѣ го аскарахе на такова колѣзно состоаніе. Че не се намѣрѣва магаре по сичка-та земля толкѣва претоваренно, колкѣто е нашъ о желѣдокъ некогашъ или по право да рѣча секогашъ отъ много пѣденѣ и пѣенѣ претоваренъ.

Питателно и насытно вещество, сирѣчь кое пѣстіе има повече храна и сила.

Отъ растопѣванѣта, кой-то направиха иксѣсни химіци +, намерисе че соразмѣрность-та на питателно-то (хранително-то) и насытно-то вещество въ нѣкои отъ оуби-те челоуѣчески пѣденѣта таква е, каквото описѣваме тѣва:

100 оки под.	Жито иматъ 85 оки под.	Хранително подобно.
оръсъ	90	под.
рѣжъ	80	под.
пчмень	83	под.
фасѣвъ	89	до 92 под.
грахъ	93	под.
леца	94	под.
масо посредственнѣ	35	под.
земны пѣл.	25	под.
свекло	14	под.
хавѣчъ	10	под.
зелѣ	7	под.
травно пѣстіе	6	хранит.

+ Химікъ се казѣва оуби, кой претовѣва злато, сребро, желѣзо и пр., каквото са сирѣчь житни-те пѣстіа, и намѣрѣва колкѣва вещество има секое, и колкѣва сила.

Разни рѣченія.

Мѣжъ бо мѣжа, и градъ спасаетъ града
Рѣка рѣкъ мѣтѣ, а перстѣ же перста.
Лихоимство, величайшее челоуѣкъмъ зло.
Правозаконіе превожделѣнно всѣмъ добре.
Не искай совѣтованіе, като имашъ на умъ
да го не послѣдѣвашъ.

На 18-й 9вріа конецъ напечатанія пріа.

BT
BT

BT
BT

ОТВѢТЫ

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...

BT
BT

21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...

BT
BT

BT
BT

ΟΓΛΩΒΛΗΝΙΣ.

	Стран.
Μήσαυτ' Δεκεμβρίῳ, Величайшее добро, Наставленіе по- μῆσναυτ' прочтеніа	— 129
Земледѣланіе	— 130
Παθὸν σοῦ εὐρανοῦ οὐρανοῦ	— 132
Изстѣпленъ умъ, Карла, Многоприпканъ неполѣзно	— 133
Житіе Свѣтителя Николѣа	— 134
Οσδжденіе, Доскротвореніе, Невозможность	— 137
Старо-Славено-Βολгарски книги	— 138
Напечатаннѣ книги Славенски, Училища у Франца	— 140
Οκωρѣніе Славено-Βολгарскіа Словесности	— 141
Ученіе и недченіе, Прочтеніе	— 143
Търговіа, Желѣдокъ, Насѣтно вещество, и разни рѣченіа	— 144

 ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ εις τὴν Τυπογραφίαν τοῦ Κ. Αντ. Δαμιανοῦ τὰ ἀκόλουθα :
 Ἀλφάβητάρια Γραμμικὰ, Σύνοψις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, καὶ
 Κλίμακες τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης συγκαταβατικῆς τιμῆς.

— ❁ —

Цѣна за 12-те εἰρηοφάνηта πρὲдπλαшна.

- 1 Παθοφρανγъ въ Сμυρνα.
- 1 Δωδεκαπλῆνικъ въ Цариградъ при Γ. Ραλλι Χ. ΠΖ. Μαυρίδι.
 И Димитріа Ζισова книгоπρὸδωγца τρεγца Χавίαροχανъ.
- 6 ½ Ρѣвли за Ρωσσία.
- 3 Ρѣвѣ-та за Βλαχία, Сερβία и Βοσνία.
- 25 Γροша за Ὀρακία Βολгарία, и Μακεδονία во Φιλίπποποль при Γ. Βωστ
 Δ. Μορὸβенова. Я во Ядріаноποль при Господина Νικόλαа Стаφчев

Δ. Βασιλάρο. Ροζοφιστο

ΠΡΟΒΕΡΚΑ 1959 г.